

VU Research Portal

Je moet je hier veilig en vrij voelen

Lievens, J.

published in

Ad Valvas

2019

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Lievens, J. (2019). Je moet je hier veilig en vrij voelen. *Ad Valvas*, 8-9.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

Je moet je hier veilig en vrij voelen

Een universiteit moet een 'safe and free space' zijn, zowel voor studenten als medewerkers. 'Als je niet vrij bent, kun je ook niet vrij denken.'

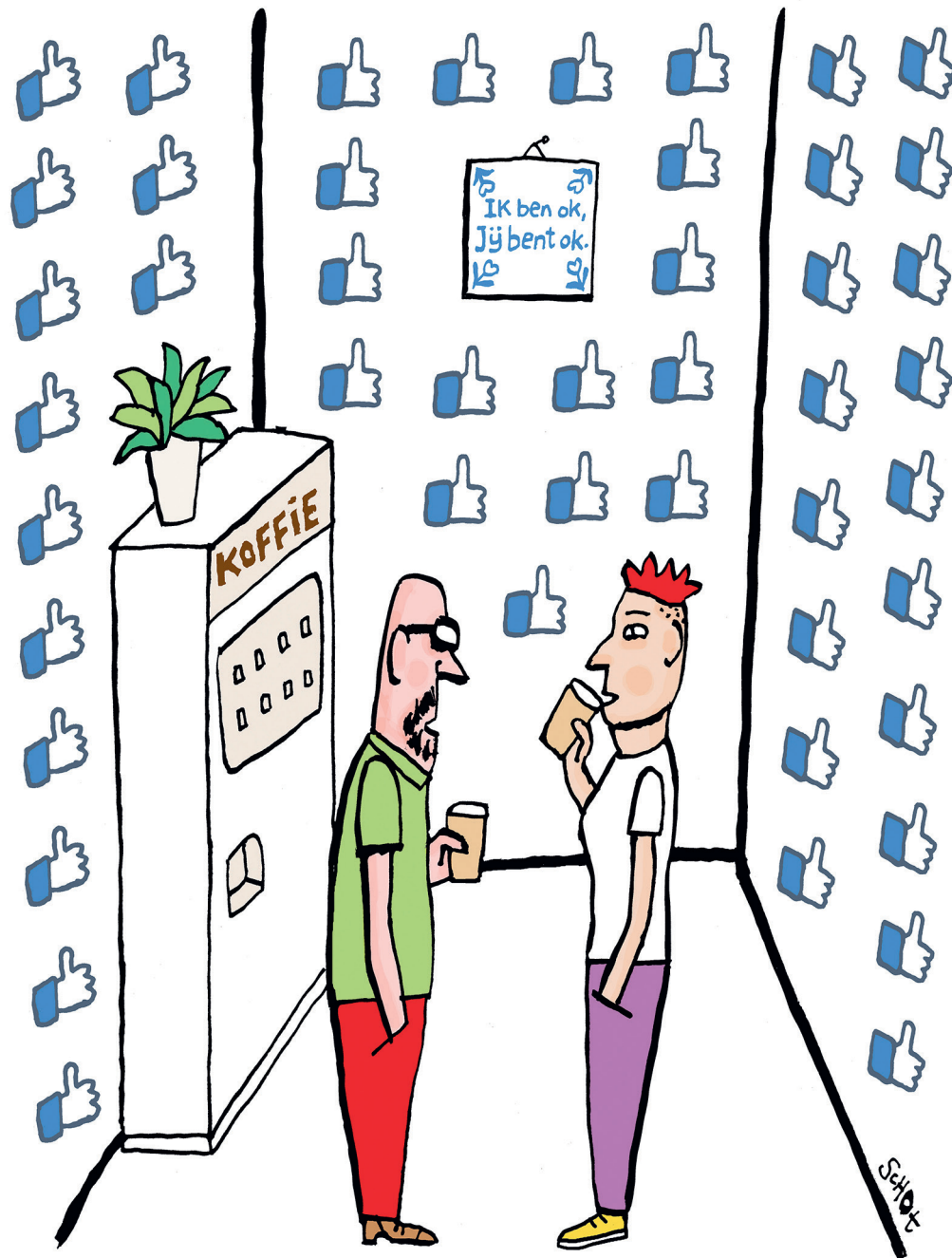
DOOR JOHAN LIEVENS
ILLUSTRATIE BAS VAN DER SCHOT

Een meldpunt voor linkse docenten, de Nashville-verklaring, studenten die aangeven "vijandigheid" te ervaren van docenten of studiegenoten. Het zijn uitdagende tijden voor een universitaire gemeenschap.

Toch trok een VU-debat over de politisering van de wetenschap amper volk. Jammer, want het is een kwestie die ons allen aangaat.

Ik hoor in de weergave van het debat in *Advalvas* de echo van discussies die ik eerder met studenten en docenten had in Amsterdam, in Leuven, waar ik zelf vandaan kom, en in de Verenigde Staten, waar ik een tijdje heb gestudeerd.

Een universiteit heeft de moeilijke opdracht twee verschillende missies zo goed mogelijk te volbrengen. Enerzijds moet zij een onderwijscontext creëren waarin studenten optimaal kunnen leren en leven – hetgeen een minimum aan veiligheid en aanvaarding vergt. Anderzijds moet de universiteit maximaal inzetten op vrijheid van gedachten om via open debat en discussie tot betere, wetenschappelijke inzichten te komen.

Die missies botsen nogal eens. Wat moet je als universiteit met de Nashville-verklaring? Louter theologisch-wetenschappelijk is dat ongetwijfeld een interessant document. Als je als onderzoeker geen standpunt kunt innemen over zo'n tekst – of als slechts één standpunt wordt toegelaten – vormt dat een stevige aantasting van het vrije debat. Voor lgbt-studenten kan de ondertekening van zo'n verklaring door een docent daarentegen een stevige aantasting zijn van hun ervaring als student. Studenten moeten kunnen studeren zonder zich zorgen te maken over wie ze zijn of wat ze voelen, dat lijkt me een essentieel streven voor een universiteit. Als die geen veilige ruimte is om vrij te zijn, kun je er ook niet vrij denken.

Ook binnen de missie om studenten en medewerkers de vrijheid te geven zichzelf te zijn, ontstaat nogal eens spanning. De roep van de een om een veilige omgeving en de vrijheid om zichzelf te zijn (in voorkeuren en geloof) botst meer dan eens met de (politieke) opvattingen van de ander over kentekens in de publieke ruimte of de rol van overheid en universiteit.

De universiteit dreigt in dat soort discussies tweemaal te verliezen. Het is verdomd jammer dat een gesprek strandt met gefrustreerde vragen als: "Is dat nou ook al racisme? Mag dat nu ook al niet meer?" Aan zulke contacten hou je noch het genoeg over om via vrije discussie tot nieuwe inzichten te komen, noch een prettige omgeving waarin je met een minimale geborgenheid je universiteitstijd kunt doorbrengen.

Ik denk dat het anders kan. Allereerst moet de universitaire gemeenschap de beide missies onderschrijven. Daarbij moet zij met nieuwsgierige terughoudendheid in het debat stappen: al te vaak is onbegrip te herleiden tot een mismatch tussen de goede intenties van de ene partij en de scherpe impact ervan bij de andere. En ten slotte moeten we ook de eigen positie willen en kunnen bevragen. In de moeilijke gesprekken over huidskleur en gender betekent dat onder meer voor mezelf: beseffen dat ik niet alle perspectieven ken of ervaar; dat er dremfels bestaan die ik niet ervaar. Empathie en kritische nieuwsgierigheid zijn de recepten om van de universiteit een vrije en veilige plek te maken.

Johan Lievens is universitair docent rechten.

Reageren? Mail naar redactie.advalvas@vu.nl.

Vakantieliefde

Anouk Beniest postdoc aardwetenschappen

En als je blijft creperen, kun je altijd nog amputeren. De zomer staat weer voor de deur, en daarmee de vakantie. Zelf ben ik net op vakantie geweest. Bestemming: Brazilië. Het land

van het carnaval, waar ik als zuiderling natuurlijk helemaal mijn ei kwijt kan. Ik kan je vertellen, het was een waanzinnige vakantie, een regelrecht avontuur:

lieve Braziliaanse families, kapotte autobanden, de mooiste zonsondergangen, kwallensteken, gaten in de weg waar onze auto in verdween, caipirinha's in alle smaken en... Lorenzo.

Hij heeft je bij je poot, maar gelukkig gaat-ie ook weer dood.

Ik ontmoette Lorenzo op het strand, tegen het eind van mijn vakantie. Het was een prachtige zonnige dag en ik lag lekker in bikini, met mijn voetjes in het zand, op het strand. Er liepen zwervkatten rond en mensen die nootjes en kokoswater verkochten. Lorenzo was stil, ik had hem niet opgemerkt. Hij was zo stil dat ik er pas dagen later achter kwam dat hij mij wél had gezien. Gelukkig was hij hardnekkig,

bleef hij maar kriebelen en eindelijk, na twee lange weken zwichtte ik voor zijn avances en maakten we eindelijk kennis met elkaar, in real life.

Ja Lorenzo is wel leuk, alleen jammer van die jeuk.

Om acht uur stap ik het inlooppreekuur binnen en neem ik plaats op de bank. Er zijn drie wachtenden voor me en na veertig minuten ben ik aan de beurt.

De dokter is een beetje gehaast, want

er kwamen nogal wat mensen na mij de wachtkamer binnen. Ik val dus meteen met de deur in huis en trek mijn schoen uit. Ze kijkt naar mijn teen en haar gezicht klaart op. Ze vraagt: "Ben je recent in een tropisch land geweest?" "Ja", antwoord ik, "in Brazilië!" "Even googlen", zegt ze. Ze gaat achter haar computer

zitten en in no time heeft ze niet één, maar wel 236.000 foto's gevonden. Je raadt het al, op al die plaatjes staat mijn Lorenzo! Zijn schuilnaam: A. Brazilische. Blijkbaar was ik niet de enige op wie hij een oogje had.

Met een larve in je teen, ben je nooit alleen.

Reageren? Mail naar redactie.advalvas@vu.nl.